

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Strus (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi P. W.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 20 maja 2008 r., sygn. akt I ACa (...)

w sprawie z powództwa P. W.

przeciwko P. Ż.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 października 2008 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 10 września 2008 r., sygn. akt WSC (...),

uchyla zaskarżone postanowienie

Uzasadnienie

Powód P. W. zastępowany przez pełnomocnika procesowego – radcę prawnego S. S. - złożył skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 20 maja 2008 r. W skardze nie zostały podane adresy stron ani ich pełnomocników. Załączone do skargi pełnomocnictwo dla pełnomocnika procesowego w części nagłówkowej zawierało dane powoda, poniżej adres – Ł. ul. K. Nie było na nim natomiast danych określających miejsce wykonywania zawodu przez pełnomocnika, ani jego miejsca zamieszkania.

Sąd Apelacyjny wezwał powoda do wskazania adresu jego pełnomocnika pod rygorem odrzucenia skargi. Cztery dni później wysłał do pełnomocnika powoda – również na adres w Ł., odpowiedź strony przeciwnej na skargę, zaznaczając na kopercie, że jest to adres dla doręczeń. Odpowiedź na skargę dotarła do pełnomocnika, który adresu w Ł. rzeczywiście używał jako adresu dla doręczeń zarówno w czasie prowadzenia sporu zakończony wyrokiem z 20 maja 2008 r., jak i w obecnym postępowaniu. Pismo skierowane do powoda odebrała jego żona, powód przebywa bowiem w Anglii. Żona powoda uznała, że skoro sąd domaga się adresu pełnomocnika, mimo że zna jego adres do doręczeń, to zapewne chodzi o adres domowy, który ustaliła i podała, tyle że po wyznaczonym terminie.

Wcześniej, w dniu 10 września 2008 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę i zasądził od powoda na rzecz pozwanego koszty procesu. Sąd ten wyjaśnił, że powód nie wskazał, mimo wezwania, adresu radcy prawnego S. S., wobec czego nie został usunięty brak skargi, uniemożliwiający nadanie jej biegu.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powód domagał się jego uchylecia i zasądzenia kosztów postępowania za obie instancje. Zarzucił naruszenie art. 424⁵ § 2, art. 424⁶ § 3 oraz art. 126 i art. 130 k.p.c. przez błędne przyjęcie, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia dotknięta była brakiem uniemożliwiającym nadanie jej prawidłowego biegu. Wyjaśnił, że ten sam adres dla doręczeń był przez niego stosowany w toku postępowania w sprawie zakończonej orzeczeniem skarżonym obecnie skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem, już więc z tej przyczyny winien być znany Sądowi. Podjęte przez ten Sąd czynności polegające na prawidłowym doręczeniu korespondencji pełnomocnikowi pod ten adres, jeszcze przed wyjaśnieniem wątpliwości przez stronę powodową, potwierdzają, że Sąd Apelacyjny znał powyższy adres.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nie budzi wątpliwości, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, poza posiadaniem elementów kreatywnych, przewidzianych w art. 424⁵ § 1 k.p.c., musi spełniać także wymagania stawiane każdemu pismu procesowemu (art. 126 – 128 k.p.c.). Jako pierwsze pismo w sprawie powinna zatem zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników (art. 126 § 2 k.p.c.). Skarga powoda tych danych nie zawierała. Jedynie w pełnomocnictwie załączonym do niej podany był adres pod imieniem i nazwiskiem powoda, co wskazywało, że jest to adres powoda. Skarga nie

zachowywała zatem warunków formalnych. W orzecznictwie wskazuje się jednak, że nie każde wymaganie przewidziane w art. 126 – 128 k.p.c. uzasadnia zastosowanie postępowania przewidzianego w art. 130 § 1 i 2 k.p.c. Powinno być ono wdrażane tylko wtedy, gdy na skutek niezachowania warunków formalnych pismo nie może otrzymać prawidłowego biegu (por. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2001 r., III CZP 53/01, "Prokuratura i Prawo" z 2002, nr 5, poz. 37, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1997 r., III CKN 289/97, OSNC z 1998, nr 5, poz. 90 czy uchwałę z dnia 21 listopada 2006 r., III CZP 101/06, OSNC z 2007, nr 7 – 8, poz. 103). Wprawdzie wdrożone przez Sąd Apelacyjny postępowanie oparte było na treści art. 424⁶ § 2 k.p.c., a nie art. 130 § 1 i 2 k.p.c., jednak także w tym wypadku znajduje zastosowanie reguła, że poprawienia lub uzupełnienia wymagają takie tylko niedostatki skargi, które nie pozwalają nadać jej właściwego biegu. Wynika to z zawartego w art. 424⁵ § 2 k.p.c. odesłania do przepisów normujących wymagania stawiane pismu procesowemu, które to wymagania odczytywać należy z uwzględnieniem zakresu postępowania naprawczego przewidzianego w art. 130 § 1 i 2 k.p.c.

Postępowanie Sądu Apelacyjnego dowodziło, że w rozpatrywanym wypadku stwierdzone uchybienie warunkom formalnym skargi nie tamowało możliwości nadania skardze dalszego biegu, ani też nie stanowiło przeszkody dla należytego toku sprawy. Sąd ten bowiem, posiłkując się wiedzą posiadaną ze sprawy zakończonej orzeczeniem skarżonym obecnie przez powoda skargą przewidzianą w art. 424¹ k.p.c., prawidłowo odczytał adres podany w nagłówku pełnomocnictwa jako adres, pod który należy dokonywać doręczeń dla pełnomocnika powoda. Wskazuje na to treść zarządzenia przewodniczącego z dnia 6 sierpnia 2008 r., w którym – mimo braku odpowiedzi powoda na wezwanie do podania adresu – znalazło się bezwarunkowe polecenie doręczenia pełnomocnikowi odpisu odpowiedzi na skargę, zrealizowane poprzez wysłanie tego dokumentu na adres dla doręczeń w Ł. przy ul. K. Prawidłowość tego adresu została następnie potwierdzona w informacji udzielonej przez żonę powoda (legitymującą się również jego pełnomocnictwem) i przez reprezentującego go radcę prawnego.

Tym samym w rozpatrywanym wypadku odrzucenie skargi na podstawie art. 424⁶ § 3 k.p.c. było nieuzasadnione, co powoduje konieczność uchylenia zaskarżonego postanowienia na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁵ § 1 zd. 1 k.p.c.